

вом горком уделу. Да не би којим случајем и неком од нас допао овај (неславни) удео, по заборава или уколико будемо повучени бројним пословима, Света Црква нам сваке недеље, средом и петком, напоми-

крај погибао, њихов бог је трбух, и слава у срамоти њиховој, они мисле оно што је земаљско.“ (Флп. 3, 18 – 19).

Ево, већ смо прошли половину поста. Блажени су напори оних ко-

Гордост је крајња беда душе која у своме помрачењу мисли да је богата. Та погана страст не само што нам не допушта да напредујемо, него нас и са постигнуте висине руши. Гордост је нар, унутра гњиво, а споља гладак и леп.

Већина гордих људи (како, не знам) заваља се све до смрти уверењем да су бестрасни. Тек тада они увиде колика је њихова беда.

Човеку кога је уловила гордост, само Господ може помоћи. Свако људско средство за спасавање било би му некорисно.

Многи од нас називају себе грешнима, а можда се одиста и сматрају таквима. Но, тек трпљење увреда показује какво је срце.

Почетак духовног здравља препознаје се у томе што се помисао наша више не хвали природним даровима. А докле год се осећа смрад сујете, дотле ни пријатан мирис мира не може да се осети.

Ко се избави од гордости, лако се оправдава за све остале грехе, као што показује пример јеванђелског цариника (Лк. 18,9-14).

црп. Јован Лествичник

ње о свлађивању тела, а у свако време године вишедневним постовима, а нарочито овим Великим Постом свете Четрдесетнице, да би, када наступи пост, и против своје воље прионули на труд савлађивања и покоривања тела и ступили на поприште које води ка добијању нетрулежног венца. Тако, уколико у остало време ми и допуштамо себи свакојак олакшице, онда барем у посту, донекле изморимо своје тело. Уколико у остало време за вас наступају разновразни празници за тело, а и у посту разновразне олакшице, неће ли се онда и на нас односити укор светог апостола. „Многи“, каже он, „за које вам много пута говорих, а сад и плачући говорим, владају се као непријатељи крста Христовог; њихов је

ји су до сада умртвљивали своје тело и нека их на наставак надањује увереност у неизбежност овога пута. Али и они који су лишавали себе овога блага, још увек имају времена да постану његови учесници. Мегдан је отворен и видљив је светли венац на његовом крају. Бодро ступите у подвиг. Узреловавши успећете чак и да престигнете оне који су тако далеко отишли од вас. Оно што је изгубљено дугим временом може се надоместити напрегнутошћу снага и посвећеношћу и тиме, не очекивањем у машти већ несумњиво, реално ступите у ред оних који по апостола „тако трче“, да ће сигурно „дстићи“. Амин

Манастир Успења Пресвете Богородице - Подмаине
са благословом игумана - јеромонаха Рафаила

**ЧЕТВРТА НЕДЕЉА ЧАСНОГ ПОСТА - СРЕДОПОСНА
ПРЕПОДОБНОГ ЈОВАНА ЛЕСТВИЧНИКА**

свети Николај Охридски и Жички, свети Марко Подвижник
прео.Марко Трачески, св. муч. Ираида, св. муч. Конон Исавријски

Мк. 9, 17 - 31, зч. 40; Мт. 4, 25 - 5, 12, зч. 10.

Јевр. 6, 13 - 20; зч. 314; Еф. 5, 8 - 19, зч. 229.

свѣти Теофан Зайворник

О ЛЕСТВИЦИ КОЈА УЗВОДИ НА НЕБО И О САВЛАЂИВАЊУ ПЛОТИ

Како све средства Света Божја Црква не употребљава да би непрекидно држала будним и бодрим нашу помисао и наше напоре богоугађања и ревновања за спасење душе, а нарочито у ове дане поста! Прошле недеље је нашем поштовању и поклоњењу предлагала Крст Господњи, да би нам рекла: „Не бојте се крста самоодрицања и самораспињања, сву тежину Крста Господ је Сам понео, а вама остају само његови утешитељни плодови“. Сада она нашем сећању и пажњи предлаже лествицу која узводи на небо, указује пример усхођења по њој у њеном писцу, светом Јовану, и само блаженство живописе у Јеванђелском читању о блаженствима. Она сада говори свакоме од нас: „Немој жалити труда: погледај какав блажени крај очекује трудбенике и надањују се; жури, хитај да достигнеш“. Она чини оно што чине и уређивачи и

организатори трка. Као што ови последњи стављају на увид награде онима који престигну остале, да би свако видео има ли се зашта трудити, тако поступа и она – указује на свеобухватно блаженство и свакоме поручује: „Желиш ли такво блаженство? Труди се. Без труда и то усиленог труда, ништа нећеш добити“.

Ову вам лекцију сада и предајем. Као послушни синови Цркве ви ћете је свакако примити. Додају ипак: примите је добровољно, примите је не к знању, већ ради испуњења. Сматрам неопходним да учиним овај додатак због тога што су сви спремни да добију блаженство, али се многи противе да поднесу напор ради њега. Многи себи дозвољавају олакшице, а ипак сви очекују да задобију добри удео заједно са осталима. Тачно је то да је Господ многомилостив и да је спреман да свакоме дарује блаженство,

email: kontakt@manastirpodmaine.org

интернет презентација: manastirpodmaine.org

али ми сами никада не можемо мењати путеве на које је Господ указао и по своме нахођењу приписивати себи услове за задобијање блаженстава, која, међутим, нису у нашим рукама.

Ево, погледајте како св. апостол Павле и себе и остале надањује на подвиг и одвраћа од олакшица. „Не знате ли“, каже, „да они што трче на тркалишту, трче сви“ (1Кор. 9, 24). Са каквим само усрђем они на тркалиштима напрежу све своје снаге, само да би престигли остале? И то, због чега? Да би добили трулежни венац. Не треба ли стога још ревности да хитамо да би забили нетрулежни венац? „Видите“, додаје он, трчите, „тако трчите да је добијете“ (1Кор. 9, 24).

На који, пак, начин трчати да би је добили? Треба се од свега уздржавати. „А сваки који се бори“, то јест који трчи, као на тркалишту, „од свега се уздржава“ (1Кор. 9, 25), говори овде свети апостол. Мислим да је јасно шта значи то уздржавати се од свега, или имати свеобухватно уздржање. Значи имати пост, бдење, усамљеност, напрезање тела и сваковрсно умртвљавање плоти или, како су говорили наши оци подвижници имати суров живот (по Богу). Хоћеш ли да трчиш тако да задобијеш нетрулежни венац – тада живи суров живот. Да неко не би помислио да избегне ово, апостол и самога себе описује као онога који трчи: „И ја“, каже, „тако трчим, тако се борим“ (1Кор. 9, 26). Како заправо? „изнуравам тијело своје и савлађујем га“ (1Кор. 9, 27). Апостол, који је сасуд благодати, изнурава своје тело и савлађује га. И за кога, након овога, то неће бити неопход-

но? И немојте помишљати да он има плод сувишне ревности. Не. „Без овога“, каже, „могу доћи у опасност“: „да проповиједајући другима не будем сам одбачен“ (1Кор. 9, 27). Апостол, устројитељ Царства Божјег, путовођ свих ка спасењу, боји се да сам не буде одбачен, уколико не буде изнуравао и савлађивао своје тело. Ко ће се након овога понадати да ће бити саудеоник без изнуравања и савлађивања тела?

Ја сам се намерно дуже задржао на апостолском месту, да бих истакао да готово сви имамо ту заједничку несрећу, да сажалевамо и угађамо телу. Будеш ли сажалевао тело, нећеш задобити Царство. Ах, како нама није по укусу тако строг и суров живот, који савлађује тело! И које све начине нећемо изналазити да би одустали од њега! Ево нам и поста, али ко пости како ваља? Једни пост уопште не рачунају ни у шта, други посте тако да тело од тога не осећа никакву суровост. И шта све такви не наводе да би се оправдали? А шта уопште и говорити о онима који се не брину о своме спасењу, они и живе једино за тело. А и ревности за спасење се приклањају томе да хране у греју тело. „Ја ћу се“, каже он, „занимати богомислијем, ићи ћу у цркву, читаћу духовне књиге, даваћу милостињу и остало ћу такође чинити, али ћу и телу допуштати сваки покој и задовољење у свему: у храни, сну, нераду, и избегавању свих непријатности“. И шта још кажу? Кажу да је умртвљавање тела телесно делање, а ми смо духовни, па ћемо духовним делањима и достићи до Царства небеског, које је и само нематеријално.

На сва оваква и њему слична расуђивања, рећи ћу једно: До које је мере апостол Павле био духован? И ко ће се упоредити с њим у погледу тога шта нам ваља чинити?! А погледајте шта је он преписао? Указао је на нетрулежни венац. И свима онима који пожелеле да му се диве завештао је да савлађују и поробљују своје тело. Ништа друго није завештао и није оставио ниједног другог посредника. Овде је савлађивање тела, а тамо нетрулежни венац. Желиш последње – крени од првог. А сва расуђивања остави по страни. Уколико би неко почео да ми досађује: „Објасни ову и ону недоумицу у овој ствари“, ја бих рекао: Шта објаснити? Да ли је јасно шта значи нетрулежни венац? Свакако да је јасно. Да ли је јасно шта значи савлађивање и покоравање плоти? И то је засигурно јасно. Зато, крени, савлађуј и покоравај тело и имаћеш нетрулежни венац. А уколико будеш чинио другачије, не само да нећеш добити венац, већ ћеш бити одбачен, како свети апостол опомиње и самога себе и све нас. Знаш, пак, шта је речено о одбаченом? Речено је: „неваљалога слугу баците у таму најкрајњу; ондје ће бити плач и шкргут зуба“ (Мт. 25, 30). Ето какав је неславни конач постојања телесног!

Додаћу и то да ми нисмо постављени да се објашњавамо и убеђујемо ради ма какве потребе. Па зашто смо онда постављени? Постављени смо да би проповедали реч. „Проповедај реч“ (2Тим. 4, 2), заповеда свети апостол Павле Тимотеју, а преко њега и свима нама. Какву реч? Ево, ја ћу сажети ову реч у односу на ово о чему ми говоримо.

„А који су Христови, распеше тијело са страстима и жељама.“ (Гал. 5, 24). Почујте! Дошли смо догле да онај ко не распиње тело и није Христов, није хришћанин. Стога „не живимо по тијелу него по Духу и старање за тијело не претварајте у похоте. Нисмо дужни тијелу да по тијелу живимо; јер ако живите по тијелу, помријећете; ако ли Духом дјела тјелесна умртвљујете, живјећете. Који су по тијелу тјелесно мисле и не могу угодити Богу. Јер је тјелесно мудровање смрт, непријатељство Богу да би се уништило тијело грјеховно, да не царује, дакле, грјех у вашем смртном тијелу, (Рим. 8, 4; 13, 14; 8, 12 – 13; 5, 8, 6 – 7; 6, 6, 12). Да дате тјелеса своја у жртву живу, свету, угодну Богу (Рим. 12, 1); и Умртвите, дакле, удове своје који су на земљи (Кол. 3, 5). Јер постоји „други закон у удима нашим који се бори против закона ума мојега, и поробљава ме законом грјеха који је у удима мојим“ (Рим. 7, 23).

Ограничићу се овиме. Видите ли? И овакво савлађивање плоти се проповеда и заповеда кроз читаву област Светог Писма! Стога нема потребе за расуђивањем, непотребно је измишљати различите изговоре за поштеђивање тела. Онај ко жели да насићује и греје тело тај није васпитаник Писма и туђ је његовом духу. Туђ духу и туђ обећањима.

Ето, учите сву материнску бригу Свете Цркве за нас кроз утврђивање светих Постова. И читав наш живот треба да пролази у савлађивању и покоравању тела. Уколико не буде тако, моментално ћеш упасти међу одбачене, а након тога ћеш се и подвргнути и њихо-